

חוזרים

תקופת התיישנות לקביעת חוב בדמי ביטוח בביקורת ניכויים

ביום 20.11.2023 פרסם המוסד לביטוח לאומי חוזר בדבר יישום הוראת החוק לגבי המועד החוקי הקובע את תאריך התחלת תקופת התיישנות של שבע השנים בהן המוסד רשאי לשלוח דרישה לתשלום חוב דמי ביטוח בעקבות ביקורת ניכויים. להלן עיקרי החוזר:

1. מטרת החוזר

יישום הוראת החוק לגבי המועד החוקי הקובע את תאריך התחלת תקופת התיישנות של שבע השנים בהן המוסד רשאי לשלוח דרישה לתשלום חוב דמי ביטוח בעקבות ביקורת ניכויים.

2. מועד התחלת התקופה לקביעת חוב בדמי ביטוח בביקורת ניכויים

בסעיף 363א(ב)(1) נקבעו הוראות למניין 7 השנים:

המועד הקובע למניין 7 השנים הינו מועד קיום חובת רישום/ דיווח או ממועד קבלת מידע מרשות המסים, לפי המוקדם מביניהם.

2.1 **חובת רישום** - רישום כמעסיק לפי תקנה 12 בתקנות הביטוח הלאומי (רישום) תשכ"ג 1963.

2.2 **חובת דיווח** – דיווח לפי סעיף 355 מתייחס לדיווח של:

- **טופס 126** - חובת הדיווח כוללת דיווח חציון א', דיווח חציון ב', דיווח סופי. מועד התחלת התקופה הנמנית ממועד קיום חובת הדיווח מתייחס למועד הגשת הדיווח הסופי לביטוח הלאומי, ולא לדיווחים החציוניים מאחר שהם אינם סופיים.
- טופס 102 - הינו טופס כללי המכיל נתונים גלובליים של סה"כ שכר, סה"כ מספר עובדים וסה"כ דמי ביטוח.
- מועד התחלת התקופה הנמנית ממועד קיום חובת הדיווח אינו מתייחס למועד הגשת טופס 102 מאחר וטופס זה אינו מפורט.
- כמו כן, מועד התחלת התקופה אינו מתייחס לדיווחי שכר בגב טופס 102 מאחר ונתונים אלו חלקיים ואינם סופיים.
- טופס 100 חודשי - במהלך שנת 2021 חלה חובת דיווח של טופס 100 חודשי הכולל נתוני שכר באופן פרטני.
- מועד התחלת התקופה הנמנית ממועד קיום חובת הדיווח אינו מתייחס למועד הגשת טופס 100 מאחר ונתונים בטופס חלקיים ואינם סופיים.
- במקרה בו למוסד נודע על מידע חדש לתקופה שמעבר ל-7 שנים, מועד התחלת התקופה יהיה היום בו נודע המידע, כך שבמקרים מסוג זה התקופה המבוקרת יכולה להיות ארוכה מ-7 שנים.

דוגמה למידע חדש: הכנסות עובדים שהתקבל לגביהם מידע מרשות המיסים.

3. דוגמאות לקביעת מועד התחלת התקופה

1. הוגש טופס 126 ולא התקבל מידע מרשות המיסים - מועד התחלת התקופה יהיה מועד קיום חובת הדיווח בהגשת טופס 126 סופי.
2. הוגש טופס 126 ולאחריו התקבל מידע מרשות המיסים:
 - לגבי מידע הכלול בטופס 126 - מועד התחלת התקופה יהיה מועד קיום חובת הדיווח בהגשת טופס 126 סופי.
 - לגבי מידע שאינו כלול בטופס 126, מאחר ולא קוימה חובת הדיווח לגבי מידע זה, מועד התחלת התקופה יהיה מועד קבלת המידע מרשות המיסים.
3. לא הוגש טופס 126 ולא התקבל מידע מרשות המיסים - מאחר ולא קוימה חובת הדיווח ולא התקבל מידע משומת ניכויים של רשות המיסים, אין מועד קובע להתחלת התקופה.
4. לא הוגש טופס 126 והתקבל מידע ממס הכנסה – מועד התחלת התקופה יהיה מועד קבלת המידע במוסד.

מה במבזק

חוזרים

- תקופת התיישנות לקביעת חוב בדמי ביטוח בביקורת ניכויים
- חרבות ברזל: הארכת תוקף היתרים מיוחדים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה
- איך נשמור על זכויות פנסיוניות גם בתקופת המלחמה?

סוגיה דיני עבודה

- מילואים בתקופת חופשת ללא תשלום

תקציר פסיקה

סיכום של דברים
ביום 20.11.2023 פרסם המוסד לביטוח לאומי חוזר בדבר יישום הוראת החוק לגבי המועד החוקי הקובע את תאריך התחלת תקופת התיישנות של שבע השנים בהן המוסד רשאי לשלוח דרישה לתשלום חוב דמי ביטוח בעקבות ביקורת ניכויים.

חרבות ברזל: הארכת תוקף היתרים מיוחדים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה

ביום 20.11.23 פרסם משרד העבודה הודעה בעניין הארכת תוקף היתרים מיוחדים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה. להלן ההודעה במלואה:

ביום 7.10.2023 החלה מתקפת טרור מרצועת עזה על מדינת ישראל, בעקבותיה החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והוכרז בצה"ל על מבצע "חרבות ברזל". כמו כן, הוכרז על מצב מיוחד בעורף בהתאם לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, תחילה על-ידי שר הביטחון וביחס לחלק משטח המדינה ובהמשך על-ידי הממשלה וביחס לשטחי מדינת ישראל כולה.

בשל כך ועל מנת להקל על ציבור בעלי אישורים רגולטוריים בתקופה לא שגרתית זו, בין היתר, אישרה הכנסת ביום 25.10.23 את חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה-חרבות ברזל) (אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מתקני גז), התשפ"ד-2023 (להלן- חוק דחיית מועדים). חוק דחיית מועדים קובע **הארכת מועדים של 3 חודשים**, בין היתר, בכל הנוגע להיתרים מיוחדים שניתנו עפ"י חוק שעות עבודה ומנוחה, **ובלבד שהיתר כאמור ניתן מלכתחילה לתקופה העולה על חודש**.

הארכה לא תחול לגבי היתר מיוחד שהגורם המוסמך החליט שלא לחדשו לפני תום תקופת הארכה ויידע את המעסיק בהחלטה כאמור בהתאם לסעיף 2 (ד) לחוק הארכת מועדים. כלומר, כל ההיתרים המיוחדים שניתנו לתקופה של 30 ימים לפחות ושמועד פקיעת התוקף שלהם הוא בין ה- 7.10.23 עד 7.1.24 יוארכו אוטומטית בשלושה חודשים נספים בהתאם לחוק האמור, כל עוד מצב החירום נמשך. יובהר כי הוראה זו אינה חלה על היתרים כלליים שניתנו לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, אשר הוחרגו במסגרת התוספת השנייה של חוק דחיית מועדים. לדוגמה - אם מועד פקיעת תוקף היתר המיוחד שניתן בהתאם לחוק שעות עבודה ומנוחה הינו 30/11/2023, הרי שבהתאם לחוק דחיית מועדים תוקף ההיתר מוארך אוטומטית עד ה- 29.2.2024.

איך נשמור על זכויות פנסיוניות גם בתקופת המלחמה?

ביום 16.11.2023 פרסמה ההסתדרות הכללית מאמר בנושא שמירה על זכויות פנסיוניות בתקופת המלחמה. להלן המאמר בחלקו:

מאז שבעה באוקטובר החיים של כולנו השתנו. לתחושת האובדן והצער, נוספה אי וודאות בתחומים רבים, בהם גם התחום הכלכלי. מקומות עבודה רבים נקלעו לתקופת משבר וכחלק מהניסיון לשרוד את התקופה ולצמצם עלויות, בוצעו שינויים זמניים שנוגעים לאופן העסקת העובדים. השינויים קיבלו ביטויים כגון הוצאת עובדים לחל"ת, ביצוע הפחתות שכר ובחלק מהמקרים אף פיטורי עובדים.

במקומות עבודה שבהם העובדים מאוגדים, שינויים אלו מתבצעים לרוב בהסכמה עם נציגות העובדים ומעוגנים בהסכמים קיבוציים. כל הסכמה לשינויים כאמור, מותנית פעמים רבות וככל שניתן בשמירה על הזכויות הפנסיוניות של העובדים. במקרים אלו, נעשים מאמצים רבים כדי לוודא שהפגיעה הזמנית בשכר העובדים, לא תהפוך לפגיעה בכיסויים הפנסיוניים שלהם בעת אירוע ביטוחי של נכות או מוות, ולא תיפגע ברצף הזכויות שלהם עד שיחזרו לשלם להם את מלוא שכרם ולבצע בגינם הפרשות מלאות לקופות השונות.

גם בעת הנוכחית, אגף הפנסיה בהסתדרות, בראשות עו"ד מיה פרי אלתרמן, מלווה ועדי עובדים ואיגודים מקצועיים מול המעסיקים על מנת להגיע, ככל שניתן, להסדרים בתקופת החל"ת/הפחתת השכר, שיבטיחו את שמירת זכויותיהם הפנסיוניות של העובדים. בזכות המעורבות של אגף הפנסיה והאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ועדים רבים מצליחים להשיג הסכמות על המשך הפקדות מלאות של המעסיק בתקופת החל"ת/תקופת הפחתת השכר, גם על חלקו של העובד, בסכומים שהיו ערב השינויים באופן ההעסקה. במקרים אלו, למשל בחל"ת, מוצעת האפשרות כי העובד ישיב למעסיק את חלקו בהפקדות עם שובו מהחל"ת, בתנאים שיתואמו מראש עם נציגות העובדים. "בחלק מהמקרים, הוועדים וההנהלות מסכימים גם על המשך הפקדות לקרן השתלמות והמשך מימון ביטוחים נוספים, וזאת בעזרת הסיוע שהם מקבלים מהמומחים שלנו באגף הפנסיה", מסבירה פרי-אלתרמן. יו"ר אגף הפנסיה וחברי צוותה מסבירים מה ניתן לעשות כדי להבטיח את רציפות הזכויות הפנסיוניות והכיסויים הביטוחיים, גם בתקופה שהפקדות הופסקו בגלל יציאה לחל"ת.

סיכום של דברים
ביום 20.11.23 פרסם משרד העבודה הודעה בעניין הארכת תוקף היתרים מיוחדים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה.

סיכום של דברים
ביום 16.11.2023 פרסמה ההסתדרות הכללית מאמר בנושא שמירה על זכויות פנסיוניות בתקופת המלחמה.

מה קורה אם המעסיק לא מסכים להמשך הפקדה בחל"ת?

"בתקופת חל"ת יש כל מיני כללים שאפשר ליישם כדי להבטיח את שמירת הזכויות הפנסיוניות ואת הרצף הביטוחי, והם משתנים בין קופה לקופה. נתייחס לפעולות הנדרשות בקרן פנסיה חדשה, קרן פנסיה ותיקה שבהסדר, ובביטוחי מנהלים.

מה קורה במקרה שאני מבוטח בקרן פנסיה חדשה?

בקרן פנסיה חדשה, ברגע שיש הפסקת הפקדות, מופעל אוטומטית על ידי הקרן מנגנון ארכת ביטוח. במסגרת המנגנון: הכיסוי הביטוחי לנכות ולשאירים נשמר אוטומטית לתקופה של 5 חודשים. במקרה כזה - עלות ארכת הביטוח תנוכה מהיתרה הצבורה של התגמולים שקיימים לעובד בקרן הפנסיה שלו, אלא אם בחר לשלם בעצמו ישירות לקרן. במידה ויתרת התגמולים אינה מכסה את עלות ארכת הביטוח, על העובד לשלם את תשלום הכיסוי הביטוחי ישירות לקרן.

ומה יקרה אחרי 5 חודשים, בתום ההסדר האוטומטי בקרן הפנסיה החדשה?

5 חודשים אחרי שהופסקו ההפקדות לקרן הפנסיה החדשה, ארכת הביטוח האוטומטית מסתיימת. לכן, חודש לפני שההסדר האוטומטי מסתיים (כלומר אחרי 4 חודשים ללא הפקדות), המבוטח יכול (בפנייה יזומה לקרן) להאריך את תקופת התשלום אליה, ולהבטיח את שמירת הכיסויים הביטוחיים עד ל- 24 חודשים בסה"כ (כלומר, 19 חודשים נוספים אחרי תום הסדר הריסק האוטומטי). בהקשר זה, חשוב לשים לב כי עמית שתקופת החברות הרצופה האחרונה שלו בקרן קטנה מ-24 חודשים, יוכל להאריך את הכיסוי הביטוחי רק עד למספר החודשים ששווה לתקופת חברותו. לדוגמה, אם העמית היה חבר ברציפות בקרן חצי שנה בלבד, הוא יוכל להאריך את הכיסוי הביטוחי בעוד חודש אחד נוסף מעבר להסדר הריסק האוטומטי. מעבר לכך, אם העמית ירצה לשמור על זכויותיו, עליו לחדש את ההפקדות לקרן הפנסיה.

האם יש סיכוי שבגלל המלחמה יאריכו את ארכת הביטוח ליותר מ-5 חודשים, כמו שזה היה בתקופת הקורונה?

בתקופת משבר הקורונה אכן הוצאה הוראת שעה שקבעה הסדרים מיוחדים לשמירת הרצף הביטוחי על מבוטחים בקרנות פנסיה חדשות וגם בחלק מביטוחי המנהלים. הוראת השעה האריכה את תקופת ארכת הביטוח מ-5 חודשים לתקופה של 12 חודשים. גם עמיתים ששכרו הופחת בשיעור של 20% או יותר, יכלו לפנות אל החברות המנהלות תוך שלושה חודשים מיום הפחתת השכר כדי לשמור את גובה הכיסוי הביטוחי שהיו זכאים לו לפני כן. ההסתדרות נמצאת בקשר גם עם רשות שוק ההון, כדי להבטיח הסדרה דומה גם בעת הנוכחית, ככל שהמלחמה תתארך.

מה קורה במקרה שאני מבוטח בקרן פנסיה ותיקה שבהסדר?

ממועד הפסקת ההפקדות, הביטוח יישמר באופן אוטומטי לתקופה של עד 3 חודשים, ואולם חשוב שהפסקת ההפקדות לא תעלה על שני חודשי ביטוח רצופים בקרן, כך שתתבצע לעובד הפקדה עבור החודש השלישי של החל"ת. חשוב לשים לב: בקרנות הוותיקות שבהסדר אין הסדר ריסק זמני כמו בקרנות החדשות, ולכן עמיתים שלא הפקידו בגינם במשך למעלה מחודשיים, חייבים לעשות פעולה יזומה מול הקרן כדי שזכויותיהם הפנסיוניות והביטוחיות לא ייפגעו.

במידה שאתם עובדים במקום עבודה מאוגד, תבדקו עם ועד העובדים אם קיימת אצלכם הסדרה קיבוצית כלשהי שמגדירה את הסכמתו של המעסיק להמשיך ולממן את ההפקדות המלאות בקרן. במידה וזו לא קיימת, תוכלו לשמור על המשך הכיסויים הביטוחיים שלכם רק אחרי שתפנו לקרן הפנסיה שלכם ותחתמו על הסדר שנקרא "המשכת ביטוח". משמעות ההסדר, הוא המשך חברותכם בקרן במעמד של "עמית עצמאי" והמשך הפקדות ישירות שלכם לקרן. ההסדר הזה יאפשר לכם לשמור על המשך הכיסויים הביטוחיים ללא מגבלת זמן, וזאת בכפוף לביצוע הפקדות חודשיות מלאות או מינימליות.

מה ההבדל בין הפקדות מלאות לבין הפקדות מינימליות בקרן ותיקה שבהסדר?

המשמעות של הפקדות מלאות בקרן ותיקה שבהסדר היא ביצוע הפקדות חודשיות לקרן בגובה 20.5% מממוצע השכר שבוטח בקרן ב-12 החודשים האחרונים.

המשמעות של הפקדות מינימליות בקרן ותיקה שבהסדר היא, שנדרשות הפקדות שלא יפחתו מ-20.5% ממחצית שכר המינימום במשק, ולגבי קרן ותיקה שבהסדר שנוהגת לפי שיטת שלוש שנים אחרונות (קרנות כמו מבטחים, קרן בנין, קרן חקלאים, קרן נתיב, קרן הדסה וקרן הגימלאות של חברי אגד).

נדרשות הפקדות מינימליות של 20.5% מלפחות שליש מממוצע השכר שבוחט בקרן ב-12 החודשים האחרונים, ולאחר שנה מלפחות ממחצית מהשכר כאמור. במקרה זה, יש לעדכן במסגרת "הסכם המשכת הביטוח" שיעור משרה תואם לגובה ההפרשה (של לפחות שליש או חצי משרה כאמור), וזאת כדי שלא לפגוע, ככל האפשר, בשכר הקובע של העובד לקצבה.

<http://www.koloved.net/> "כל עובד"

סוגייה דיני עבודה

מילואים בתקופת חופשת ללא תשלום

עו"ד מעיין קישלס

עובד שכיר אשר נמצא בחופשה ללא תשלום ומקבל צו מילואים איך ישולם לו התגמול? על פי אתר המוסד לביטוח לאומי:

אם לא חלפו 60 יום בין היציאה לחל"ת ליציאה לשירות מילואים – המעסיק הוא שצריך להגיש למוסד לביטוח לאומי את התביעה לקבלת התגמול.

אם חלפו 60 יום בין היציאה לחל"ת ליציאה לשירות מילואים - העובד צריך להגיש למוסד לביטוח לאומי תביעה אישית באופן מקוון באתר ולצרף 6 תלושי שכר שקדמו לחודש השירות במילואים (מכל המעסיקים) ואת האישור על היציאה לחופשה ללא תשלום.

עוד יצוין, כי התגמול יחושב לפי הרבעון האחרון או לפי 3 החודשים מתוך 6 החודשים שקדמו לשירות – הגבוה מבניהם.

הכותבת – עו"ד ב"כל עובד" מבית חשבים ה.פ.ס מידע עסקי בע"מ.

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנוי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.

סיכום של דברים
עובד שכיר אשר נמצא בחופשה ללא תשלום ומקבל צו מילואים איך ישולם לו התגמול?

תקציר פסיקה חדשה

מעסיק שלא ביטח עובדת בפנסיית חובה, חויב לשלם ליורשיה את ההפסד בגין פנסיית נכות ופנסיית שאירים

ע"ע 39115-01-21, יונתן שי תירוש ואח' נ' יפעת בן שחר ואח'. ניתן ביום 22.02.23, בבית הדין הארצי, ע"י כבוד השופטים אילן איטח, לאה גליקסמן ורועי פוליאק

מדובר במעסיקים שהעסיקו את העובדת המנוחה במשק בית. בסמוך לסיום העסקתה אובחנה העובדת המנוחה כחולה בסרטן ולאחר הגשת התביעה כנגד המעסיק היא נפטרה ובעליה נכנסו ללדיה ויורשיה להליך התביעה. עיקר עילת התביעה הייתה על פיצוי בגין אי ביצוע הפקדות לקרן פנסיה ופיצוי בגין אובדן פנסיית נכות ופנסיית שאירים. בית הדין קיבל את תביעת יורשי העובדת המנוחה. המעסיק הגיש ערעור שכנגד קביעותיו של ביה"ד האזורי לעבודה.

ביה"ד הארצי פסק כי על המעסיקים, לפצות את ילדיה-יורשי המנוחה, עקב הפרת חובתם לבטח את המנוחה בהסדר ביטוח פנסיוני, תוך דחיית כל טענות ההגנה שהעלו המעסיקים, וקביעה כי בנסיבות המקרה לא היה מקום לביצוע הפחתה בשיעור הפיצוי בשל אשם תורם של המנוחה.

תקציר פסק הדין מאת עו"ד ראובן בבד'נוב

נמצא באתר "כל עובד", באינטרנט - www.koloved.net

ביצוע גרפי: אולגה פאי

עורכת: עו"ד מיטל דולב-בלט

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנוי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.